

Jaarverslag 2020

Specialisten Registratie Commissie, kamer Openbare Farmacie (SRC-OF)

Inleiding.

Conform de Regeling Specialismen Farmacie heeft de SRC-OF tot taak

- a. Het openen of sluiten van een register als bedoeld in artikel 10 onder c of e, nadat het CC heeft besloten tot het instellen respectievelijk intrekken ervan;
- b. Het inschrijven van een apotheker in een specialistenregister en het doorhalen van de inschrijving;
- c. Het opnieuw, al dan niet aansluitend, al dan niet op grond van gelijkgestelde werkzaamheden, inschrijven van een apotheker in een specialistenregister en het doorhalen van de inschrijving;
- d. Het inschrijven van de apotheker in een opleidingsregister en het wijzigen of doorhalen van de inschrijving;
- e. Het afgeven van een opleidingstitel indien een apotheker de opleiding tot specialist in Nederland met goed gevolg heeft voltooid;
- f. Het erkennen van beroepskwalificaties;
- g. Het al dan niet hernieuwd erkennen van een opleider, opleidingsinstelling en het wijzigen, schorsen of intrekken van de erkenning;
- h. Het houden van toezicht op de naleving van een besluit van het CC door een opleider, opleidingsinstelling, of apotheker in opleiding;
- i. Het opstellen van uitvoeringsregelingen op basis van besluiten van het CC en het opstellen van beleidsregels inzake de opleiding en/of herregistratie en/of hernieuwde inschrijving van specialisten;
- j. Het houden van toezicht op het specialistenregister.

De SRC-OF is een privaatrechtelijk vormgegeven deeltijd-ZBO met publiekrechtelijke taken, gebonden aan de bepalingen van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) als het gaat om de (her)registratie van openbaar apothekers.

Overeenkomstig de Kaderwet ZBO en de Regeling Specialismen Farmacie maakt de SRC-OF jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag, dat o.a. aan de Minister en aan beide kamers der Staten-Generaal wordt toegezonden.

De SRC-OF bestaat volgens het daartoe opgestelde Reglement van Orde uit acht gewone leden (specialisten) en drie adviserende leden, waaronder de secretaris van de SRC-OF. De gewone leden van de SRC-OF worden benoemd door het Bestuur van de KNMP op voordracht van de wetenschappelijke sectie WSO. Voor de uitvoering van de erkenning van opleidingsinstellingen heeft de SRC-OF een visitatiecommissie ingesteld. De voorzitter van deze commissie maakt tevens deel uit van de SRC-OF.

Samenstelling SRC-OF en Visitatiecommissie.

De samenstelling van de commissies was in 2020 als volgt:

Specialisten Registratie Commissie, kamer Openbare Farmacie

Voorzitter/gewoon lid:	de heer drs. J.R. Mentink
Gewoon lid:	de heer K. Elmi MSc
Gewoon lid:	de heer drs. W. P.J. Goemans
Gewoon lid/voorzitter Visitatiecommissie:	de heer drs. A.J. Wessels
Gewoon lid:	mevrouw C.F Zuidberg MSc
Gewoon lid:	de heer M.O. Lie-Kwie MSc
Gewoon lid:	mevrouw H. Jelsma MSc
Gewoon lid (ApIOS):	mevrouw M.C. Köller MSc (tot november 2020)
Gewoon lid (ApIOS):	mevrouw I.R. de Jong MSc (vanaf november 2020)
Adviserend lid/secretaris SRC:	mevrouw drs. A.E. Geusgens
Adviserend lid (secretaris CC):	mevrouw M.J.N. Groothand
Adviserend lid (werkgevers)	mevrouw drs. J.L.M. Bes

Visitatiecommissie

Voorzitter: de heer drs. A.J. Wessels
Lid: de heer drs. E.H.R. van der Borg
mevrouw drs. M.J. Brummer
de heer drs. R. Brunink
mevrouw drs. E.F. Geers (tot 1 februari 2020)
de heer drs. P.C.G. Hupperetz (tot 1 oktober 2020)
mevrouw A.D.M. van der Kaaij MSc
mevrouw drs. E.J. Keyser
mevrouw drs. F.P.A. van Steenis-Kerkhoff
de heer drs. J.F.G. Trooster (tot 1 september 2020)
de heer drs. P.M.J. Vis
mevrouw drs. J. van Sonsbeek
mevrouw drs. C.A. van Zantvoort
mevrouw drs. Q.F. Stout (tot 1 oktober 2020)
mevrouw drs. T.W.M van der Werf-van der Graaf
mevrouw M. Brussel MSc
de heer W. Posthoorn MSc
de heer V. Gopie MSc
de heer M. Boon MSc
de heer L. Emmer MSc
mevrouw D.J. van Vessem MSc

Conform de Regeling Specialismen Farmacie wordt de SRC-OF bijgestaan door een secretaris vanuit de KNMP, mevrouw drs. A.E. Geusgens. De secretaris van de SR-OF is tevens adviserend lid van het Centraal College. Daarnaast wordt de SRC-OF bij de voorbereiding en afhandeling van de besluitvorming bijgestaan door een medewerker van de KNMP, mevrouw M. de Kievit.

Organisatie Specialisten Registratie Commissie (SRC).

De SRC bestaat uit twee aparte kamers: een kamer Ziekenhuisfarmacie (ZF) en een kamer Openbare Farmacie (OF). Reden hiervoor is het feit dat er twee specialismen binnen de farmacie worden erkend; openbare farmacie en ziekenhuisfarmacie. Voor beide specialismen bestaat een specialistenregister. Het specialistenregister voor openbaar apothekers is ingesteld per 1 januari 2012. In 2016 werd ook de titel openbaar apotheker wettelijk erkend conform artikel 14 van de Wet BIG.

Verslag 2020

Werkzaamheden Specialisten Registratie Commissie, kamer Openbare Farmacie.

De SRC-OF is in 2020 voor een reguliere vergadering 7 keer bijeen geweest: 4 februari, 23 maart, 12 mei, 6 juli, 1 september, 2 november en 15 december.

Vanwege coronamaatregelen is er voor gekozen om vanaf maart de vergaderingen digitaal te laten plaatsvinden.

De voorzitter van de SRC-OF is ook aanwezig bij de slotdagen van de vervolgopleiding voor openbaar apotheker om de diploma's uit te reiken en de nieuwe openbaar apothekers persoonlijk toe te spreken. De voorzitter heeft in 2020 98 diploma's uitgereikt. Vanwege de coronamaatregelen werden de slotdagen tussen maart en juli 2020 opgeschort. In september 2020 is een slotdag georganiseerd voor alle openbaar apothekers die tussen maart en augustus 2020 de opleiding hadden afgerond. In november 2020 is een digitale slotdag georganiseerd.

Overleg met partners.

Ook dit jaar vond veelvuldig overleg plaats met de opleidingsdirecteur, onder meer over de individuele voortgang van ApIOSsen in de vervolgopleiding. De secretaris nam deel aan de overleggen van het Centraal College. Ook hebben voorzitter en secretaris bijdragen geleverd aan het Landelijk Overleg Registratie Commissies (LORC). Op verzoek van het Centraal College specialismen farmacie nam een vertegenwoordiging van de SRC-OF deel aan een werkgroep met betrekking tot evaluatie en herziening van de herregistratie-eisen in de registers van openbaar apothekers en ziekenhuisapothekers. Het betreft eisen met betrekking tot werkervaring en deskundigheidsbevordering. De door VWS ingezette wetswijziging betreffende herregistratie-eisen voor Wet BIG artikel 3 beroepen (op het gebied van deskundigheidsbevordering) vormde hier de directe aanleiding, naast de periodieke evaluatie van de Besluiten, de

evaluatie van het herregistratiesysteem van de openbare farmacie en de wens tot harmonisatie van de beide specialismen. In 2020 vond in iedere vergadering terugkoppeling over de voortgang naar de leden van de SRC-OF plaats. Op 12 oktober 2020 heeft een overleg plaatsgevonden met de voorzitters en secretarissen van het Centraal College, de SRC-OF en de WSO, waarbij (met name) aandacht is besteed aan de ontwikkelingen rond de vernieuwing van de vervolgopleiding voor openbaar apothekers en de kaderapotheker. Op 30 november heeft een overleg plaatsgevonden met de voorzitters en secretarissen van het Centraal College, de SRC-ZF en SRC-OF waarbij o.a. stil is gestaan bij de relatie tussen het Centraal College en de SRC's, de gevolgen van COVID-19 voor de (her)registratie van apothekers en de mogelijkheid voor openbaar apothekers die werkzaam zijn in een poliklinische apotheek om opgeleid te worden tot ziekenhuisapotheker.

Belangrijke aandachtspunten waarover tijdens vergaderingen besluitvorming heeft plaatsgevonden, waren in 2020:

1. Registratie en herregistratie van openbaar apothekers.

In de reguliere vergaderingen is een groot aantal individuele cases behandeld met betrekking tot registratie en herregistratie van openbare apothekers. Naar aanleiding van de uitbraak van Corona is een Coulancregeling Herregistratie-eisen van kracht geworden waarbij de registratie- en herregistratieperiode van ziekenhuis- en openbaar apothekers vanaf april 2020 met een half jaar werd verlengd. Ook herinschrijvingstrajecten na uitschrijving werden verlengd met een half jaar. Deze verlenging gaf apothekers de mogelijkheid om in de eerste maanden na de uitbraak van Corona minder aandacht te besteden aan nascholing dan gewoonlijk. Het aanbod aan (na)scholing voor openbaar apothekers bleef het hele jaar voldoende. Wel vond veel scholing digitaal plaats in plaats van op locatie.

De SRC-OF heeft daarnaast in 2020 besloten om de wijze waarop dispensatie vanwege zwangerschap of ziekte kan worden aangevraagd te wijzigen. Het uitgangspunt is dat iedere apotheker probeert aan de herregistratie eisen te voldoen. De SRC-OF heeft de mogelijkheid om op basis van de hardheidsclausule in het Besluit Registratie en Herregistratie Openbare Farmacie af te wijken van de vastgestelde herregistratie eisen en op basis van een individuele situatie dispensatie te verlenen. Dispensatie vanwege ziekte, zwangerschap of een andere reden wordt alleen toegekend indien de openbaar apotheker niet in staat is om aan de gestelde eisen te voldoen en is daarmee geen recht. Een verzoek voor dispensatie kan maximaal vier maanden voor het einde van de herregistratieperiode worden ingediend.

De SRC-OF heeft in 2020 deelgenomen aan de werkgroep herziening Besluit registratie- en herregistratie-eisen. Dit Besluit is eind 2020 door de Minister vastgesteld en zal per 1 juli 2021 in werking treden.

In december 2020 heeft de Minister ingestemd met het wijzigen van de tarieven voor (her)registratie van de openbaar apothekers. De tarieven bedragen vanaf 1 januari 2021 550 euro voor een periode van 5 jaar.

2. De erkenning van opleiders en opleidingsapotheken.

De SRC-OF erkent opleidingsplaatsen en opleiders voorafgaand aan de start van de opleiding. Bij het toekennen bekijkt de SRC-OF of voldaan wordt aan de eisen zoals geformuleerd in het Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie. Zo wordt nagegaan of de opleider (ApOP) is opgeleid en de ApIOS (apotheker in opleiding tot openbaar apotheker specialist) en opleider minimaal 24 uur samen werkzaam zijn in de apotheek. Bij twijfel over de kwaliteit van de opleidingsplaats, laat de SRC-OF een visitatie uitvoeren. Vanwege de uitbraak van Corona was het helaas niet mogelijk om visitaties op locatie uit te voeren.

Het aantal erkenningen van opleiders en opleidingsapotheken bleef in 2020 als gevolg van de uitbraak van Corona achter bij voorgaande jaren. De opleiding voor opleiders vond vanaf de uitbraak van Corona digitaal plaats. Naar verwachting zal in 2021 een inhaalslag plaatsvinden van de erkenningen van opleiders en opleidingsapotheken.

Besloten is om in 2020 een andere werkwijze te gaan hanteren voor het erkennen van opleiders en opleidingsapotheken. De erkenning van een apotheek als opleidingsapotheek vindt via 3 stappen plaats:

1. Aanmeldingsprotocol. Door middel van een vragenlijst wordt aan de apotheker die de apotheek wil laten erkennen als opleidingsapotheek verzocht informatie aan te leveren over
 - a. de opleider, plaatsvervangend opleider
 - b. de bedrijfsvoering
 - c. organisatie en samenstelling van de apotheek
 - d. de kwaliteit(sborging)

Deze informatie wordt beoordeeld door een visitor en voorzien van een advies voorgelegd aan de SRC-OF. De SRC-OF besluit op basis van de aangeleverde informatie en het advies over een erkenning van de opleidingsapotheek onder voorwaarden.

2. Inbeddingsprotocol. Ca. drie maanden na de start van de ApIOS wordt informatie opgevraagd bij de opleider en de ApIOS. Deze informatie geeft een beeld over het opleidingsklimaat en de voortgang die de ApIOS in de eerste maanden van de opleiding heeft gemaakt. Deze informatie wordt beoordeeld door een visitor en voorzien van een advies voorgelegd aan de SRC-OF. De SRC-OF besluit op basis van de aangeleverde informatie en het advies over een erkenning van de opleidingsapotheek voor een periode van vijf jaar.
3. Visitatie op locatie. Op basis van verzamelde informatie of andere signalen of zonder directe aanleiding kan besloten worden een visitatie op locatie uit te voeren. Een visitatieteam bezoekt de opleidingsapotheek waarbij gesprekken plaatsvinden met de opleider, ApIOS en iemand uit het apotheekteam.

De SRC-OF gaat periodiek na of ApIOSsen niet werkzaam zijn als gevestigd apotheker. Tijdens de opleiding leert de apotheker immers het vak op een dusdanige manier te beheersen dat hij na succesvolle voltooiing als gevestigd en dus verantwoordelijk apotheker aan de slag kan. Aan de hand van het register van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd wordt gecontroleerd of de ApIOS tijdens de opleiding als gevestigd apotheker werkzaam is. Er is in 2020 in 1 geval gesignaleerd dat een ApIOS was geregistreerd als gevestigd apotheker. De SRC-OF heeft de betreffende ApIOS hierop aangesproken, waarna de ApIOS zich liet uitschrijven uit het register van de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd.

Overzicht per 31 december

Aantal	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Kandidaten gestart met opleiding*	93****	135	130	127	134	132	104	83
Kandidaten in opleiding per 31 december	305	295	352	325	292	269	319	215
Erkenningen opleiders inclusief plaatsvervangend opleiders	82	73	56	85	76	78	67	78
Erkenning opleidingsplaatsen per jaar	38	63	47	85	76	78	67	78
Opleidingsplaatsen onder voorwaarden erkend (n.a.v. het nieuwe aanmeldingsprotocol)	8							
Inschrijvingen in register voor openbaar apotheker (per jaar)**	103	118	121	95	77	76	47	160
Aantal herregistraties per jaar	655***	352	376	347	442	863***	263	308
Aantal apothekers opgenomen in register voor openbaar apotheker per 31 december	2864	2887	2769	2669	2698	2651	2662	2588
Aantal uitschrijvingen uit het register	74	11	24	29	46	111	20	3
Aantal uitschrijvingen uit het register op eigen verzoek	0	5	1	1	1	18	0	0
Aantal openbaar apothekers in een traject voor hernieuwde inschrijving na uitschrijving	20	18	1	22		46	27	71

* kan afwijkend zijn van aantal goedgekeurde opleidingsplaatsen in betreffend jaar

** kan afwijkend zijn van aantal goedgekeurde registratieaanvragen in betreffend jaar

*** in 1995 is een groot aantal apothekers opgenomen in het nieuwe register openbare apothekers. De apothekers worden iedere 5 jaar opnieuw geregistreerd.

****vanwege de uitbraak van Corona zijn er minder kandidaten met de opleiding gestart

3. Werkwijze en organisatie SRC-OF.

In 2020 is onder leiding van de WSO een visie op de vervolgopleiding voor openbaar apotheker ontwikkeld door een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van Centraal College, SRC-OF, WSO, VJA en de opleidingsdirecteur. In deze visie is rekening gehouden met het jaarverslag van de vertrouwenspersoon waarin een aantal situaties werd beschreven waarbij sprake was van een onveilig opleidingsklimaat.

Voorjaar 2020 is door Michiel Wesseling een vergelijkend onderzoek gedaan naar de opleiding tot openbaar apotheker waarbij de opleiding op een aantal aspecten is vergeleken met de opleiding tot ziekenhuisapotheker, huisarts en bedrijfsarts. Voor dit vergelijkend onderzoek is de voorzitter van de SRC-OF geïnterviewd. Op basis van de visie en het advies behorend bij het vergelijkend onderzoek is aan het KNMP-Bestuur een voorstel met drie scenario's voor verbetering van de vervolgopleiding voor openbaar apotheker voorgelegd. Na uitwerking van de organisatorische en financiële consequenties heeft het KNMP-Bestuur in december ingestemd met een voorstel waarbij aanpassing van het curriculum, meer vraag-gestuurd onderwijs en modern toetsbeleid worden ingevoerd. Ook zal er meer samenhang zijn tussen de decentrale opleidingspraktijk en het centrale onderwijs, zal er aandacht zijn voor een goed leer- en ontwikkelklimaat in de praktijk, zal er een examencommissie en opleidingscommissie worden ingesteld en een goed functioneren elektronische leeromgeving.

Naar aanleiding van een aantal aandachtspunten van de SRC-OF in verband met het Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie is in maart 2020 in opdracht van het Centraal College een werkgroep gestart met een herziening van dit Besluit. De voorzitter van de SRC-OF maakt deel uit van deze werkgroep, de secretaris van de SRC-OF is tevens secretaris van deze werkgroep.

4. Hoorzittingen/zienswijzegesprekken, bezwaar en beroep.

In 2020 heeft de SRC-OF geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid een ApIOS of opleider te horen. Wel heeft er af en toe informeel telefonisch overleg plaatsgevonden tussen de secretaris van de SRC-OF en een apotheker. De gesprekken vonden plaats om bijvoorbeeld een besluit van de SRC-OF toe te lichten of meer informatie te verzamelen bij een verzoek om dispensatie. Er is eind 2020 door twee (openbaar) apothekers bezwaar aangetekend tegen een besluit van de SRC-OF. Deze bezwaren zijn overgedragen aan de Adviescommissie.